

Algemene Beschouwingen

Uitgesproken door Jesse Jansen op donderdag 2 november 2023

‘2026 wordt een rampjaar’.

Het zijn niet mijn woorden. Het zijn de woorden die de wethouder van financiën in september liet opschrijven in het Brabants Dagblad, naar aanleiding van de toen net gepresenteerde begroting voor 2024.

Na 10 jaar in dit huis rondlopen was het voor mij even wennen aan deze boodschap. Want in de afgelopen 10 jaar werd de begroting steevast gepresenteerd met ronkende teksten als: ‘Bernheze is financieel gezond’ en ‘Bernheze gaat miljoenen extra investeren’.

De bijgestelde meerjarenbegroting laat zien dat we afkoersen op een tekort van ruim 3 miljoen euro in 2026. Dat is niet niks.

Maar een gat in de begroting alleen maakt nog geen ramp. Een ramp ontstaat pas als wij samen de verkeerde keuzes maken om het gat te vullen.

Want waar een bezuiniging in het sociaal domein voor ons een cijfer in de begroting is, kan het voor mensen met een kleine portemonnee betekenen dat zij niet meer kunnen sporten, minder kunnen eten of de eenzaamheid in gedwongen worden.

En waar een vertraging van onze ambities op het terrein van klimaat op het eerste oog weinig impact lijkt te hebben, kan het voor volgende generaties betekenen dat zij opgroeien in een wereld waar het vechten is voor voedsel en water.

Dat zou pas een ramp zijn.

Voor 2024 zijn de keuzes die het college voorstelt nog beperkt van omvang. Een beetje minder geld hier en een beetje minder geld daar volstaat om het jaar toch met een flinke plus te eindigen.

Maar de komende jaren zal er meer nodig zijn om Bernheze financieel gezond te houden, én te zorgen dat de voorzieningen in onze dorpen op peil blijven.

Dat vraagt om moeilijke keuzes.

Bij het maken van die keuzes is het voor Progressief Bernheze belangrijk dat we oog blijven houden voor mensen die het moeilijk hebben. Wij zijn dan ook blij dat het college niet bezuinigt op armoede- of zorgregelingen, en gaan ervan uit dat dat de komende jaren zo blijft.

Want we moeten juist blijven investeren in de gezondheid van mensen en het tegengaan van armoede. Zodat we zorg en zorgen voor zijn, en voorkomen. Bijvoorbeeld door het sociaal vangnet in Bernheze te versterken, door activiteiten en projecten te ontwikkelen die ervoor zorgen dat jongeren en ouderen elkaar ontmoeten en door mensen te stimuleren om meer te bewegen en een gezonde leefstijl te ontwikkelen.

Bij de behandeling van de Kadernota riepen wij het college op het geld te gebruiken dat we met elkaar gespaard hebben in een speciale reserve. Helaas zien we in deze begroting het tegendeel gebeuren.

Want terwijl het college zegt kunst, cultuur en ontmoeting belangrijk te vinden, stelt het college voor om te bezuinigen op de organisaties die juist op deze terreinen belangrijk werk verrichten.

De Muzelinck, de Bibliotheek en Ons Welzijn zien de kosten stijgen, maar de inkomsten vanuit onze gemeente niet. Dat terwijl het gesprek over de gevolgen van deze bezuiniging nog niet eens gevoerd is.

Progressief Bernheze weet wel wat de gevolgen gaan zijn: deze bezuinigingen gaan leiden tot minder cultuuronderwijs, minder muziekonderwijs en minder bibliotheken in Bernheze.

Dat vinden wij onverteerbaar. Zeker als we zien dat de gemeentelijke organisatie maar groeit, en groeit, en groeit, en groeit.

Daarom dienen wij een amendement in om deze bezuiniging te voorkomen.

Investeren in de gezondheid van mensen betekent ook dat de gemeente moet blijven investeren in het gezonder maken van onze leefomgeving. Ook als het financieel moeilijker wordt.

Wij zijn blij we onze dorpen eindelijk fors gaan vergroenen, dat we veilige en snelle fietspaden gaan aanleggen en dat we het energieverbruik van de meest kwetsbare huishoudens blijvend omlaag brengen.

We hebben zelfs hoop op een versnellingsslag, nu er vanuit het Rijk miljoenen euro's lijken te komen voor de uitvoering van onze energieagenda. Gaat het dan toch lukken om in 2030 energieneutraal te zijn? Wij hopen het.

En Bernheze echt gezonder maken kan niet zonder veranderingen in de landbouw aan te jagen. Want miljoenen dieren zo dicht op onze kernen, dat is niet te houden.

Tot slot,

De komende jaren gaan we wat moeilijke begrotingsbesprekingen tegemoet. Laten we er samen voor zorgen dat we de juiste keuzes maken. Zodat inwoners die hulp nodig hebben kunnen rekenen op hulp, zodat volgende generaties gezond kunnen opgroeien en bibliotheken gewoon open kunnen blijven.

Dank u wel.